

۹۹۰ داستان با موضوع «نه به سقط عمدی جنین»

گفت و گو با وجیهه سامانی، نویسنده و دبیر جشنواره ادبی «می خواهیم بمانم» با موضوع «نه به سقط عمدی جنین» که آثار برگزیده را در قالب کتاب منتشر کرده است

بخشی از کتاب
«می خواهیم بمانم»

منتظرم صدایش را بشنوم

به این فکر می کنم که تنها نیستیم. در تمام اتفاقات آینده ما آنقدر هستیم. باز یاد حرف های مهربانی می افتم. زیر لب می گویم: «بیچه من! آدمی که می توهم به وجودش افتخار کنم؛ کسی که قراره دنیا رو تغییر بده.»

از استرس زیاد یک ساعت مانده به قرار جلو کافی شاپ منتظرم. هر چند دقیقه یک بار ساعت را نگاه می کنم. بالاخره از انتهای خیابان، میثمم را می بینم که نزدیک می شود. برایش دست تکان می دهم. جلو می آید. با هم داخل می رویم. کنج خلوتی برای نشستن پیدا می کنم. می پرسد: «چرا اینجا؟ خیلی گوشه ای...»

برای حرف زدن بهتره. صبر می کنم تا پزیریمان ۲ فنجان چایی و نبات بیاورند. می گویم: «خبر مهمی هست... من مدتیه... که عقب انداختم» میثم بی هیچ عکس العملی نگاه می کند. به نظر متوجه چیزی نشده. سرم را پایین می اندازم و تمرکز می کنم روی بخار فنجان که در هوا محو می شود. باید زودتر بگویم و خودم را خلاص کنم: «دیروز با مهربی بودم. رفتم برای آزمایش. من باردارم!»

منتظرم صدایش را بشنوم؛ اما تنها سکوت است. سرم را بالا می آورم؛ نگاه حیران و ناراحتش قلبم را می فشارد. سکوتش به نحو آزار دهنده ای کش می آید. یاد حرف های مهربانی می افتم: «پشتت که باشه، دنیا بشه لشکر فولادزره...»

صدایش غریبه و سرد به گوشم می رسد: «چند وقته؟»

چی؟
-همون؛ چند وقته؟
موجی داغ از کسف یایم بالا می آید و صورت تم گرمی گیرد. با خودم می گویم حتی اسم بیچه را هم نمی خواهد بپرید.

از آن استقبال کرده و آثار فراوانی برای این جشنواره ارسال شد. دبیر علمی این جشنواره، وجیهه سامانی، از نویسندگان نام آشنای کشورمان بود که آثار رسیده با مدیریت و نظارت وی از سوی داوران بررسی و از نویسندگان برگزیده تقدیر شد. منتخبی از آثار برگزیده هم به کوشش دبیر جشنواره انتخاب و در قالب کتاب «می خواهیم بمانم» از سوی انتشارات صاد منتشر شد. گفت و گو با وجیهه سامانی درباره این جشنواره و نمونه هایی از آثار برگزیده این رویداد ادبی با موضوع «نه به سقط عمدی جنین» را در ادامه می خوانیم.

موضوع نگاه کرده بودند. مثلاً بچه دار شدن در دوران عقد یا بچه سوم و چهارم و یا والدینی که به خاطر تحصیل، شغل و یا مهاجرت، فرصت و امکان بچه داری ندارند و یا ناراضی بودن از جنسیت جنین. در صدی هم مباحث اقتصادی و فقر را مورد توجه قرار داده بودند.

کتاب «می خواهیم بمانم» که به کوشش شما و براساس آثار برگزیده جشنواره تهیه و منتشر شده، چه ویژگی ها و ظرفیت هایی دارد و ارزش های محتوایی و ساختاری داستان ها را چگونه ارزیابی می کنید؟

در این مجموعه ۳۳ اثر از مجموع ۱۹۹۰ اثری که به دبیرخانه جشنواره رسیده و حائز بالاترین امتیازها بود، انتخاب شدند. تلاشم به شخصه در انتخاب و بازنویسی بر این بود داستان ها از تنوع موضوعی خوبی برخوردار باشند و به تکنیک و محتوای توانمند پر درخته باشند.

قتل های دیگر، موجودی دیده نمی شد. اما برخلاف باور غلط جامعه، این عمل به هر ترتیب، قتل نفس محسوب می شود و انجام و تکرار و تعددش، اثر وضعی نامطلوب روی خانواده و جامعه خواهد داشت. هدف بعدی را هم برای بعد از جشنواره تعیین کرده بودیم که با چاپ اثر و مانور تبلیغاتی در رسانه ها و بیلبوردهای شهری و رسانه ملی، روی این موضوع کار شود و هم مردم و هم مسئولین امر متوجه عمق ماجرا شوند که متأسفانه هدف دوم محقق نشد.

با توجه به اینکه جشنواره در سطح ملی برگزار شد، نحوه اطلاع رسانی و ارتباط با نویسندگان به چه شکل بود؟

از طریق فضای مجازی و اطلاع رسانی در کانال ها و گروه ها و صفحات ادبی فرهنگی. با ساخت تیزر و پخش پوستر جشنواره. به قول دوستان، قرار بود رسانه ملی هم پای کار بیاید که متأسفانه این امر محقق نشد.

در مقایسه با سایر مسابقات داستان نویسی، واکنش و استقبال نویسندگان از جشنواره چگونه بود و داوری آثار چگونه انجام شد؟

با توجه به تجربه دبیری و داوری بنده در جشنواره های ادبی مختلف و متعدد، به نظرم سطح استقبال از این جشنواره بسیار خوب بود و حدود ۱۹۹۰ اثر به دبیرخانه جشنواره رسید.

نویسندگان شرکت کننده در این رویداد فرهنگی بیشتر از چه منظر و دیدگاهی به موضوع جشنواره پرداخته و دغدغه های مهم آنها بیشتر در چه مواردی خلاصه می شد؟
بیشتر از منظر مسائل فرهنگی به

ایده جشنواره داستان نویسی «می خواهیم بمانم» که با موضوع «نه به سقط عمدی جنین» برگزار شد، از کجا آمد و شما با چه رویکردی دبیری آن را به عهده گرفتید؟

پیشنهاد برگزاری این جشنواره توسط دوستان نشر جام جم داده شد که بعد از برگزاری، ادامه کار و مراحل چاپ اثر توسط نشر صاد پیگیری شد. به دلیل حساسیت بالای موضوع و با هدف آگاهی جامعه از میزان سقط عمدی جنین، آن هم فقط در چارچوب ازدواج های قانونی و شرعی در جامعه ای که خود را ملتزم به احکام اسلامی می داند، دغدغه و دلیل مهمی برای پذیرش دبیری این جشنواره بود.

محورهای موضوعی جشنواره شامل چه مواردی بود و چرا قالب ادبی «داستان کوتاه» برای این جشنواره انتخاب و پیشنهاد شد؟

هر ایده و موضوعی که به سقط عمدی جنین در چارچوب روابط شرعی و عرفی جامعه می پرداخت، می توانست در جشنواره شرکت کند. قالب داستان کوتاه هم قالب موفق و مؤثری در انتقال پیام و مفاهیم بلند است. از این نظر که با توجه به شرایط زندگی امروزه که مخاطبان شاید فرصت و حوصله مطالعه رمان های قطور را ندارند، داستان کوتاه در یک مجال و درنگ کوتاه حرف خود را می زند و اگر پرداخت و تکنیک مناسبی داشته باشد، محتوا و پیام خود را به هنرمندانه ترین شکل ممکن منتقل می کند.

اهداف اصلی و نهایی این جشنواره چه بود و با برگزاری آن تا چه اندازه اهداف مورد نظر محقق شد؟

هدف نهایی توجه جامعه عام و مخاطبان غیر حرفه ای به پدیده ناصواب و گناه قتل نفس بود که شاید در نظر اول، چندان مهم نبود و به چشم نمی آمد. چون برخلاف

قتل ده ها هزار فرشته کوچک و معصوم

وجیهه سامانی، در اهمیت اطلاع رسانی درباره زبان های سقط جنین می گوید: نکته مهم این است که سقط جنین یا ختم بارداری و قتل جنین روبه افزایش است. آمارهای غیر رسمی نشان می دهد سالانه بیش از ۵۰۰ هزار سقط جنین رخ می دهد که ۹۳ درصد از آنها در بستر خانواده و با رضایت اتفاق می افتد. این میزان معادل سقوط صدها هواپیما در سال است. اگر جامعه نسبت به سقوط یک هواپیما متاثر می شود و عکس العمل نشان می دهد، چگونه است که در برابر سقوط ده ها هزار فرشته کوچک و معصوم و بی گناه سکوت اختیار کرده یا شریک جرم است؟! این قتل نفس ها به هر حال اثر وضعی خود را روی جامعه خواهد گذاشت که کمترین آن، رفتن برکت و رحمت از رزق و روزی و زندگی هاست. در صد بالایی از این مادران دچار افسردگی های حاد می شوند و در صدی هم دیگر موفق به فرزندآوری نمی شوند. امیدوارم هم مردم و هم دست اندر کاران امر و هم جامعه پزشکی، متوجه عواقب این کار بشوند.

